

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2023
9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 58. schůze Poslanecké sněmovny

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2023
9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 58. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 8. března 2023

Obsah:

Strana:

8. března 2023

Schůzi zahájila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Usnesení schváleno (č. 561).

Řeč poslance Tomia Okamury 4

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Klára Dostálová.

Řeč poslance Tomia Okamury 4

Další část schůze řídila místopředsedkyně PSP Věra Kovářová.

Řeč poslance Aleše Juchelky 7

Řeč místopředsedkyně PSP Olgy Richterové 8

Řeč poslankyně Pavly Pivoňka Vaňkové 10

Řeč poslance Aleše Juchelky 10

Řeč poslance Tomia Okamury 12

Řeč poslance Marka Bendy 12

Pořad schůze nebyl schválen.

Závěrečná řeč místopředsedkyně PSP Věry Kovářové

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny

8. března 2023

Přítomno: 180 poslanců

(Schůze zahájena v 15.00 hodin.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, mám pro vás zde jedno sdělení a chtěla bych vás informovat, že na základě rozhodnutí organizačního výboru je 54. schůze přerušena do pátku 10. března do 13 hodin.

Než zahájíme tuto 58. schůzi Poslanecké sněmovny, ráda bych vám připomněla, že cca 7 minut po skončení, případně přerušení této schůze bychom v 16 hodin zahájili 59. schůzi Poslanecké sněmovny, v 17 hodin bychom zahájili 60. schůzi Poslanecké sněmovny a v 17.30 61. schůzi Poslanecké sněmovny. Nyní tedy zahajují 58. schůzi Poslanecké sněmovny.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás všechny odhlásím a poprosím vás, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami. Náhradní karty a jejich čísla platí tak, jak bylo řečeno na 54. schůzi.

Tuto schůzi svolala předsedkyně Poslanecké sněmovny podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 47 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána v úterý 28. února tohoto roku elektronickou poštou.

A nyní bychom přistoupili k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili poslankyni Barboru Urbanovou a poslance Ondřeje Koláře. Má někdo jiný návrh? Není tomu tak.

Zahajují hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 1, přihlášeno 134 poslanců a poslankyň, pro 132, proti žádný. Návrh byl přijat.

Konstatuji, že jsme ověřovateli 58. schůze Poslanecké sněmovny určili poslankyni Barboru Urbanovou a poslance Ondřeje Koláře.

Nyní ještě přečtu omluvy. Omlouvá se Robert Králíček od 14 hodin z pracovních důvodů a Bohuslav Svoboda bere zpět svou omluvu od 15 hodin.

Nyní bychom přistoupili ke stanovení pořadu 58. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti, nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

A nyní tu mám přihlášky s přednostními právy. Nejprve je přihlášen pan předseda Jakub Michálek, poté pan místopředseda Karel Havlíček. Pan předseda Michálek stahuje, pan místopředseda Havlíček také stahuje, a nyní je přihlášen s přednostním právem pan předseda... Momentíček, pane poslanče, nyní je přihlášen s přednostním právem pan předseda Tomio Okamura. Bude vystupovat? Má zájem o vystoupení? Máte přihlášku, jste na řadě? (Poslanec Okamura má zájem vystoupit.) Vy máte také přednostní právo samozřejmě, ale písemné mají přednost. To znamená, že teď bude vystupovat pan předseda Okamura, poté paní místopředsedkyně Richterová, jestli má zájem – stahuje, dobře, takže potom bude na řadě pan místopředseda klubu ANO Juchelka s tím, že jste pověřen tedy k zastupování paní předsedkyně Schillerové, která je řádně omluvena. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, hnutí SPD dlouhodobě pevně podporuje naše pracující rodiny, podporujeme porodnost ve slušných a pracujících rodinách a systémová a efektivní prorodinná politika je vlajkovou lodí našeho programu. Proto samozřejmě podporujeme program této opoziční mimořádné schůze a proto pochopitelně podporujeme i zvýšení rodičovského příspěvku, i proto, že sami jsme již před rokem prostřednictvím naší poslankyně SPD Lucie Šafránkové podali svůj vlastní návrh, který by rodičovský příspěvek výrazně zvyšoval a který by rovněž do této části zákona o státní sociální podpoře zakotvil trvalý valorizační mechanismus, díky kterému by se napříště rodičovský příspěvek pravidelně každoročně zvyšoval v závislosti na růstu inflace a jeho výše by tak nebyla tolik závislá na libovůli jednotlivých vlád, a hlavně by naše rodiny s nejmenšími dětmi nebyly vystaveny nezájmu a aroganci asociálních vlád typu té dnešní Fialovy.

Rodiny s nejmenšími dětmi do čtyř let, kterých se rodičovský příspěvek týká, jsou jednou z nejohroženějších sociálních skupin českých občanů, což platí nyní o to více i vzhledem k vysoké inflaci způsobené Fialovou vládou, která reálnou... (V sále je hluk.)

Místopředsedkyně PSP Klára Dostálová: Pane předsedo, já se omlouvám, já vás na chvíli přeruším a poprosím kolegy o klid v sále. Moc prosím, abyste si svoje záležitosti když tak vyřizovali v předsálí. Děkuju moc. Prosím.

Poslanec Tomio Okamura: Takže rodiny s nejmenšími dětmi do čtyř let, kterých se rodičovský příspěvek týká, jsou jednou z nejohroženějších sociálních skupin českých občanů, což platí nyní o to více i vzhledem k vysoké inflaci způsobené Fialovou vládou, která reálnou hodnotu rodičovského příspěvku sráží hluboko pod jeho úroveň z roku 2020, kdy byl naposled zvýšen. A zdůrazňuji, že reálná inflace dotýkající se rodin s malými dětmi je vyšší než standardní průměrná inflace, protože ceny základních životních potřeb a nákladů mladých rodin, kam spadá hlavně bydlení, energie, potraviny, pohonné hmoty, dětské potřeby, léky a léčiva, tedy pokud je tyto rodiny pro své děti vůbec kvůli Fialově vládě seženu, či splátky hypoték rostou mnohem více a rychleji než ceny ostatního zboží a služeb, které se mladých rodin tolik netýkají.

Celková míra inflace od tohoto posledního zvýšení rodičovského příspěvku už se nyní dotýká hranice 30 %, a bohužel, další vyhlídky nejsou kvůli neochotě a neschopnosti Fialovy vlády proti inflaci bojovat a snížit ji příliš radostné. A proto je zvýšení tohoto příspěvku o 100 000 korun naprostým minimem, co tu máme i musíme udělat, a je to v souladu právě s návrhem SPD, navíc v situaci, kdy Fialova vláda s celým svým obrovským servisním aparátem není schopna návrh zákona na zvýšení rodičovského příspěvku vypracovat a předložit sama. A navíc to ani nechce udělat, přestože to před volbami slibovala. Ale podobných nesplněných slibů a lží jsme už od Fialovy vlády slyšeli více.

A když jsme se zde opakovaně snažili náš návrh na zvýšení rodičovského příspěvku předložit na program schůze sami, vládní poslanci to vždy zablokovali. Vrcholem všeho pak byla situace, kdy už se nám jednou podařilo tento bod programu na jednání Sněmovny zařadit, bylo to vloni, ale vládní poslanci znemožnili jeho řádné projednání a hlasování o něm tím, že se odhlásili ze svých hlasovacích zařízení, přestože byli v tu chvíli v sále fyzicky přítomni. To byla z jejich strany vyloženě facka do tváře všem rodinám s malými dětmi. Vzkázali jim tím, že je jejich vážné finanční a sociální problémy vůbec nezajímají a že je řešit nebudou – ať si poradí sami, řekla jim v podstatě Fialova vláda. Bylo to něco odporného.

Bohužel, nebyl to žádný vládní ojedinělý exces v tomto směru. Už ve vládním programovém prohlášení naprosto chyběla jakákoli zmínka o výrazné systémové a dlouhodobé podpoře našich pracujících rodin včetně podpory porodnosti, přestože o ní některé vládní strany až demonstrativně hovořily a hovoří. Ale skutek přitom jako vždy u vládních stran utek. Přitom

prorodinná politika by měla být naprostou politickou prioritou napříč politickým spektrem, i třeba vzhledem k dalšímu závažnému tématu – budoucí udržitelnosti důchodového systému.

Pro nás v SPD prorodinná politika naopak jasnou dlouhodobou prioritou je a prokázali jsme to konkrétními činy, konkrétními návrhy zákonů, které jsme do Sněmovny předložili více než před rokem, a vládní koalice je odmítá nechat projednat. Patří sem opravdu citelné zvýšení daňových zvýhodnění na děti, to jsou návrhy SPD, umožnění a zvýšení daňových bonusů a dalších daňových slev pro pracující rodiny, které v praxi budou znamenat to, že tyto slušné a pracující rodiny s dětmi nebudou platit téměř žádné daně z příjmů, respektive i to, že pracující rodiny s nižšími příjmy budou dostávat takzvané daňové vratky, daňové bonusy.

Dalším takovým systémovým krokem, jehož zavedení navrhujeme, je zavedení státem garantovaných půjček pro pracující rodiny s dětmi za výhodných podmínek se snižováním splácené částky vždy po narození dalšího dítěte v rodině a také poskytnutí příspěvku na splácení hypotéky v době, kdy jeden z rodičů pečuje o dítě v rámci rodičovské dovolené. To vše je mimochodem součástí našeho programového dokumentu SPD s názvem Rodina na prvním místě, který jsme zveřejnili už před více než třemi lety. Pracujícím rodičům chceme rovněž zvýšit porodné na první a druhé dítě a poskytnout jim porodné i u třetího a každého dalšího narozeného dítěte. Pro pracující matky či otce, pokud pečují o dítě sami, kteří pečují o děti předškolního věku, navrhujeme zavést zkrácený pracovní týden v délce 30 hodin za plnou mzdu, kdy rozdíl v mzdových nákladech by privátním zaměstnavatelům doplácел stát. Toto vše jsou konkrétní návrhy SPD oproti bezobsažným tezím Fialova vládního prohlášení, vládního programového prohlášení, a hlavně proti reálné politice Fialovy vlády, která je vyloženě protirodinná, což dokazuje dnes a denně, naposledy úvahami o zrušení daňové slevy na manželku či manžela, což opět nejvíce poškodí pracující rodiny s malými dětmi, protože to rapidně sníží jejich čisté příjmy.

Zvýšení rodičovského příspěvku ovšem považujeme za naprosto akutní, včera bylo pozdě, protože jsme očitými svědky situace, kdy se rodiny s malými dětmi, a zejména tam, kde se jedná o rodiče samoživitele, především matky, v důsledku rostoucí inflace tažené růstem cen nejzákladnějších životních nákladů a potřeb, o které jsem hovořil, propadají ve velkých počtech pod hranici příjmové chudoby, kdy přicházejí o úspory a hrozí jim pád do dluhové spirály či exekucí. Tuto situaci samozřejmě vytvořila Fialova vláda. Anebo je čeká, tyto slušné lidi, tyto sociálně citlivé skupiny, podobně jako důchodce složitá a ponižující procedura na přetížených úřadech práce při žádostech o sociální dávky, které Fialova vláda diletantů v čele s ministrem práce a sociálních věcí, neschopným ministrem Marianem Jurečkou z KDU-ČSL, nabízí jako univerzální recept na veškeré problémy lidí v této zemi, a ještě se tím cynicky chlubí, když se předvádí se statistikami, o kolik procent narostl počet žadatelů o tyto sociální dávky. Takže Fialova vláda a premiér Fiala přímo v televizi – všichni jsme to slyšeli, kdo sledoval ty jeho projevy – se chlubí tím, že žene čím dál víc lidí na sociální dávky. No, to je otřesná vláda. Místo aby jejím cílem bylo, aby bylo co nejmíň lidí na sociálních dávkách, nejlépe žádní, aby stát fungoval, aby občané měli slušnou životní úroveň, všichni slušní občané, pochopitelně i pro ty nepřízpůsobivé – my jsme tady už navrhli zákon na ukončení zneužívání dávek nepřízpůsobivými,

a právě poslanci Fialovy vládní pětikoalice nám tento náš návrh vloni odmítli, protože radši podpoří nepřízpůsobivé, než by podpořili slušné lidi. To je neuvěřitelné.

A co tím vším tato neuvěřitelná vláda vlastně lidem říká? Fialova vláda říká lidem toto: Podívejte se, kolik lidí jsme za rok našeho působení dokázali dostat do vážných problémů, chudoby a bídy, protože musím k tomu dodat, že nic jiného to neznamena. To je něco strašného. Ještě čekám na to, že se rozesmátý premiér Petr Fiala z ODS a ministr práce a sociálních věcí Jurečka z KDU-ČSL, oba s nadšenými výrazy ve tváři, vyfotografují někde u fronty před úřadem práce s tím, že se ještě budou chlubit, jak to dělají dobře. Jediným případem, kdy bych byl toto ochoten tolerovat, je situace, kdyby se tam vyfotografovali jako nezaměstnaní žadatelé hledající novou práci. Myslím, že v tuto chvíli by se celé zemi ulevilo.

Ale zpět k našemu hlavnímu tématu této opoziční schůze. Velmi aktuální je také otázka zvýšení přídatku na děti pro pracující rodiny a také zjednodušení přístupu k němu, protože nyní na ni dosáhnou jen rodiny s nejnižšími příjmy a mnoho rodin s dětmi, které jsou ve velmi složité situaci, na tento příspěvek nemá nárok. Jde třeba o rodiče samoživitele s příjmy nad 22 000 korun měsíčně, ti na přídatek na dítě nyní nemají nárok, a kdo zná jejich situaci, jejich měsíční náklady, a dnes už nejen ve velkých městech, ví, že se bez pomoci státu dostávají do neřešitelných potíží, dluhů a stresů, kdy musejí doslova obracet každou korunu, a to jde o poctivě pracující lidi. V této souvislosti stojí za zmínku i to, že v sousedním Německu mají nárok na přídatek na dítě všechny rodiny bez ohledu na výši jejich příjmů a že tento přídatek tam byl na konci loňského roku výrazně zvýšen.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, každou vládu je dobré hodnotit dle jejich konkrétních výsledků, zejména ve vztahu k ekonomické a sociální situaci občanů, zejména těch sociálně nejohroženějších, to je její vizitka, a za dobu působení Fialovy vlády vzrostla příjmová chudoba už téměř o 100 %, týká se nyní každé šesté domácnosti. Počet domácností s příjmem pod hranicí chudoby vzrostl z 9 % na konci roku 2021 na 16 % v polovině roku 2022 a obávám se, že aktuální čísla, až bude zpracován obdobný průzkum v letošním roce, budou ještě horší. V citovaném případě se jedná o data z projektu Život k nezaplacení. Na něm spolupracovaly Český rozhlas a společnost FAQ Research. Nejvíce ohroženi příjmovou chudobou jsou dle této analýzy samostatně žijící senioři, otcové samoživitelé a matky samoživitelky, protože zhruba 50 % rodičů samoživitelů, a tedy i dětí, se loni nacházelo v příjmové chudobě. Vloni v létě přinesl server Seznam Zprávy čtyřdílnou sérii příběhů některých těchto matek samoživitelek, a to je tedy skutečně síla, o čem psali, jaká je realita. Ale my to víme, my v SPD to víme. Společným jmenovatelem všech těchto příběhů je to, že tyto matky samoživitelky a jejich děti jakžtakž přežívají jen díky finančním příspěvkům od neziskové společnosti Klub svobodných matek. Slyšíte dobře – nikoli díky sociální pomoci státu a vlády, ale díky podpoře od soukromé organizace. Přitom jde ve všech případech o pracující ženy.

Dovolím si zcítovat jen jeden z popisů situace těchto žen a jejich rodin a považuji to za velmi důležité právě teď, kdy máme jednat o zvýšení rodičovského příspěvku. Hnutí SPD prosazuje zvýšení rodičovského příspěvku, ale Fialova vláda to nechce. Cituji z této reportáže matku samoživitelku, a je to jeden z mnoha, mnoha příběhů: "Teď mám mimořádně těžké období. Někdy se v noci vzbudím a jdu se na balkon vybrečet. Bojím se, co bude, jestli to zvládnou," přibližuje jedna z těchto žen dlouhodobý stres z toho, jak uživit rodinu.

Další příklad: čtyřčlenná rodina, matka a tři děti, žije na sídlišti v panelovém bytě 1+1 o velikosti 35 metrů čtverečních. Po odečtení nákladů na bydlení zbyde matce v průměru 5 500 korun na měsíc. Čistě matematicky je to zhruba 40 korun na osobu a na den. Cituji: "Kdyby nebyly neziskové organizace, které by pomáhaly těmto potřebným pracujícím lidem, tak bychom neměli co jíst a kde bydlet," říká tato paní. S nedoplatkem za vodu jim pomohl Klub svobodných matek a dlouhodobě využívají potravinovou pomoc od kutnohorské organizace Klubus. A opět jde o celoživotně pracující ženu. Kde je stát a jeho pomoc? Kde je vláda a její slavné zvýšené dávky, kterými se tak chlubíte? Skutek utek.

Cituji dále matku samoživitelku: "Jsem teď v období, kdy jsem ztracená, nevím, do čeho se pustit, protože mám obavy z toho, jak se ceny budou vyvíjet dál. Koncem měsíce je to vždy špatné, to musím hlídat množství jídla. Jedny těstoviny rozdělují třeba na dva dny. Doslova dělím kolínka. Když nevyjdou, tak jsme o houskách a másle. Jenže i to je poslední dobou čím dál dražší. A maso? Máme ho tak dvakrát do měsíce. Jsou dny, kdy sama nejím, aby děti měly dost." Konec dalšího citátu matky samoživitelky. Konec citace citací, které jsou zároveň syrovou a oprávněnou obžalobou této asociální Fialovy vlády. Až sem jste to dopracovali, je to ostuda.

Dámy a pánové, tady se nebavíme o nějakých vzdálených teoriích, tady jde o důstojné životy milionů slušných a pracujících lidí, a hlavně i dětí, které se nemohou bránit a které jsou budoucností národa. Rodiny s nejmenšími dětmi, pracující rodiny s nejmenšími dětmi, slušné

rodiny s nejmenšími dětmi potřebují okamžitou pomoc. Jednou z jejích forem je co nejrychlejší zvýšení rodičovského příspěvku.

Zákon SPD v tomto smyslu už tady leží rok v této Sněmovně a Fialova vláda ho blokuje. Pokud to Fialova vláda neumožní třeba tím, že neschválí program této mimořádné opoziční schůze, opět a definitivně tím potvrdí, že jde o asociální spolek politických stran a lidí, kterým je osud vlastních občanů zcela ukradený. A my říkáme, že je prostě potřeba zvýšit rodičovský příspěvek alespoň o 100 000 korun, a já bych chtěl vyzvat poslance Fialovy vlády, aby hlasovali pro program této opoziční schůze, abyste nám to nezamítali, jako jste už udělali mnohokrát, protože tento bod na zvýšení příspěvku na děti jsem už tady osobně navrhoval mnohokrát a vždycky jste to zamítli. Takže já bych vás chtěl požádat, abyste podpořili tento mimořádný bod naší opoziční schůze, abychom mohli zvýšit rodičovský příspěvek. A uvidíme, jestli se zachováte na stranu slušných lidí, nebo jako vždycky budete proti slušným lidem. Děkuju za pozornost. (Potlesk z lavic poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s přednostním právem pan poslanec Juchelka, který, ještě jednou opakují, zastupuje a má pověření od předsedkyně Aleny Schillerové, která je omluvena. Prosím, máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Moc děkuji, paní předsedající, budu poměrně kratší, protože bych rád tady rozproudil ještě diskusi a zeptal se samozřejmě i na názory poslanců z vládních lavic.

Hnutí ANO iniciovalo tuto mimořádnou schůzi Sněmovny právě z toho důvodu, že neustále slyší různé signály – a tím myslím skutečně signály, nemyslím to nějak pejorativně – z řad vládních poslanců a vlády, že se bude něco dít s rodičovským příspěvkem, že by se měl navyšovat. Víím, že koalice v tom není jednotná, a proto jsem inicioval tuto mimořádnou schůzi Sněmovny právě z toho důvodu, aby občané věděli a mohli si říct, s čím mohou do budoucna počítat a aby věděli, na čem jsou.

My máme samozřejmě už od 1. července minulého roku v této Poslanecké sněmovně návrh zákona, novely právě o navýšení rodičovského příspěvku, a to z 300 na 400 tisíc. Ten návrh si dovilil reagovat na vysokou inflaci, která už v minulém roce byla skutečně markantní. V tuto chvíli inflace, která je 15,1 % za rok 2022 a 17,5 % meziměsíčně v lednu, je skutečně vysoká a významný růst samozřejmě díky této inflaci zaznamenala celá škála různých základních životních nákladů nejen všech občanů České republiky, ale hlavně rodin s dětmi. Se zvyšováním cen se skutečně setkáváme, hlavně v komoditě potravin, dnes a denně. Samozřejmě že jsou v tom i jiné komodity. Například by bylo dobré, abychom si tady ujasnili, jak je to s hygienickými pomůckami pro děti, poněvadž pleny, které v tuto chvíli spadají do nižší sazby DPH, pravděpodobně vláda nějakým způsobem počítá s tím do budoucna, že by jednotlivé hladiny daně z přidané hodnoty nějakým způsobem sjednocovala, a pravděpodobně by možná mohly například i hygienické potřeby pro děti spadnout do vyšší sazby, což by samozřejmě znamenalo vyšší náklady pro rodiny s malými dětmi.

Protože bych chtěl vědět i názor samozřejmě koalice a ten čas máme vymezený zhruba do tři čtvrtě na čtyři, tak jenom uvedu několik základních dat. Chudoba se nejvíce dotýká samozřejmě samoživitelek s více dětmi, osamělých důchodkyň, ale také rodin s malými dětmi, kde je pouze jenom jeden příjem rodičů, ten druhý je odkázán samozřejmě na rodičovský příspěvek. Více jak 50 % rodin s třemi a více dětmi se nachází v tom nejchudším pásmu v Česku. Do tohoto pásma patří přes 80 % domácností s jedním rodičem a také více dětmi a 20 % rodin se třemi a více dětmi uvedlo, že náklady na bydlení jsou velkou zátěží a že s příjmy vychází domácnost s obtížemi, či dokonce s velkými obtížemi na té škále. Téměř každá třetí taková rodina si nemůže dovolit zaplatit neočekávaný výdaj ve výši 12 800 korun, poněvadž to nemá ani v úsporách v tuto chvíli. A skutečně podle včerejšího zveřejněného nějakého

průzkumu skutečně žijí – nebo v tomto týdnu to bylo – některé rodiny skutečně ze dne na den a nemají ušetřeno vůbec nic. Více jak 60 % domácností, které se příjmově pohybují pod hranicí chudoby, zbývá po uhrazení bydlení a potravin méně než 3 000 korun na osobu, míra chudoby narostla u samoživitelů o 50 % a samozřejmě u chudší poloviny domácností asi z 12 % na 16 %.

Já jenom, protože jsem v té důvodové zprávě, protože tady můj návrh novely zákona o navýšení rodičáku byl vládou zamítnut, tak jenom bych chtěl přečíst některé důvody, se kterými samozřejmě nemohu souhlasit. Za prvé uvádí vláda, že navrhovaná úprava přináší zásadní dopad na veřejné finance a odporuje tak programovému prohlášení vlády, ve kterém se klade důraz na odpovědné hospodaření, udržitelné finance a nalézání úspor. Já samozřejmě bych tady toto kvitoval – a kvituje to úplně každá vláda, i ta minulá Babišova vláda to kvitovala i přesto, že během covidového období tady byly schodky rozpočtu, tak jako v tuto chvíli díky energetické krizi – kdyby alespoň sama udělala nějaký symbolický krok k tomu, že by šetřila. My tady budeme mít samozřejmě další mimořádnou schůzi Sněmovny, a to ke zmrazení platů politiků, tak možná že tam aspoň symbolicky by se mohla přihlásit k tomu, co tady říká, a to, že by chtěla nalézat, byť samozřejmě se jedná pouze o symbolické úspory.

Vláda má za to, že důvodová zpráva k předloženému návrhu zákona rovněž podhodnocuje zatížení státního rozpočtu a to že se odhaduje zhruba na 10 miliard korun, přičemž se jedná o částku 11,8 miliard korun, pokud bychom tady tento rodičovský příspěvek o těch 100 000 navýšili. My se samozřejmě nemusíme bavit o celých 100 tisících, můžeme jít například cestou Pirátské strany, která navrhuje 360 000, nebo jsem četl 350 000 od pana ministra Jurečky, že má takovýto nápad, to znamená, že by ty dopady byly nižší. Nicméně si uvědomme, že v roce 2022 se statisticky narodilo asi o 8 000 dětí méně, a to je samozřejmě zásah nejen do takzvaného reprodukčního, na reprodukci obyvatel jako takových, ale samozřejmě zásah i do průběžného důchodového systému, protože bez toho, aby se nám narodily děti, je samozřejmě čím dál tím těžší, a to vidíme v tuto chvíli díky sedmdesátým silným ročníkům, průběžný důchodový systém udržet v chodu.

Mám tady samozřejmě i další věci, které se týkají navýšení rodičovského příspěvku. Opravdu bychom chtěli apelovat na vládní koalici a na tuto vládu, aby se už konečně postavila k tomu navyšování čelem, protože neustále jenom to navyšování slibuje, ale skutek pro rodiny utek. A taktéž bych chtěl samozřejmě apelovat na vládu, že tady v tuto chvíli má díky už od 1. července v této sněmovně hnutí ANO nosič, který může použít k rychlému projednání navýšení rodičovského příspěvku, což do rozpočtu opravdu nebude takový velký zásah, protože se bude jednat skutečně okolo 10 miliard korun. Já moc děkuji. (Potlesk poslanců ANO 2011.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, pane poslanče. Nyní je s přednostním právem přihlášena paní místopředsedkyně Olga Richterová, poté je přihlášena paní poslankyně Pavla Pivoňka Vaňková, která má pověření klubu. Prosím, paní místopředsedkyně, máte slovo.

A ještě, omlouvám se, než vám dám slovo, přečtu omluvu: omlouvá se pan předseda Cogan od 15.15 do 16 hodin z pracovních důvodů. Prosím, máte slovo.

Místopředsedkyně PSP Olga Richterová: Srdečně zdravím. Vážené kolegyně, vážení kolegové, děkuji za slovo paní místopředsedkyni, a protože času je málo, zkusím velmi úsporně zareagovat a zároveň říci, co už se na tomto poli událo a odehrálo. Zaznělo již v těch dvou řečech, jak na tom jsou rodiny s malými dětmi. My za Piráty na to upozorňujeme dlouhodobě, že rodiče s malými dětmi, o samoživitelích ani nemluvě, potom v průměru mají nejméně peněz ze všech domácností v přepočtu na jednu osobu, na jednu hlavu v domácnosti. Zazněl zde pokles porodnosti, na který upozorňujeme, za minulý rok, ta čísla mohou vyšplhat až na pokles o 10 000 dětí. Stejně tak zazněla celková fakta, jak systém dnes funguje.

Co ale nezaznělo, že co je důležité i pro rodiče, je předvídatelnost, garantování nějaké předvídatelné celkové hodnoty, s kterou mohou počítat, to je za nás velice důležité. Takže to by

byl první bod, který bych ráda vypíchla, a to je vyloženež za Piráty, a sice navýšení celkové části rodičovského příspěvku je jedna věc, kde my považujeme za tu částku, o které by se mělo mluvit, zhruba z těch celkových 300 000 na celkových zhruba 360 000. Ani to plně nedorovná inflaci, co v mezičase uběhla. V diskusích s MPSV je to spíše o navýšení o 50 000 korun.

Co tam ale pak má být, je opravdu pravidelná valorizace. Za nás ten výkop do debaty byl předložen už v minulém volebním období. Pan kolega to jasně ví, že tehdy to bylo hnutí ANO, které pravidelnou valorizaci zamítlo, bohužel se o tom debata ani věcně nevedla. Mě to mrzelo, protože si myslím, že rodiče by prostě předvídatelné plánování umožněné mít měli. Co má být výsledkem? Za nás jednoduše moci počítat s tím, že rodičovský příspěvek bude nějakým rozumným způsobem v čase navyšován na přibližně stejnou reálnou hodnotu, tak jako je to u jiných dávek státní podpory.

Druhá věc, která nezazněla a velmi souvisí. Vedle téhle části, vedle té částky, která pak měsíčně vychází na podporu péče o nejmenší děti, dneska to rodiče často čerpají ve výši, že jim to vyjde na 9 000, 9 500 měsíčně, tak vedle téhle části je potřeba garantovat místa v mateřských školkách, dětských skupinách, rozšířit kapacity předškolní péče. To je prostě druhá nejdůležitější věc, která s tím jde ruku v ruce. Jako vláda jsme v tom už udělali leccos. Jednak je důležité si říci, že dětské skupiny budou podpořeny z Národního plánu obnovy, a to v celkové výši 1,7 miliardy korun. Ta podpora je určena krajům, obcím a dalším veřejným institucím. Jsou to opravdu velké peníze. Jsou na ty příští roky, je dobré si na to připravit a doufám, že to bude plně využito.

Druhá věc. Už jsme podpořili zkrácené úvazky, to, co jsme roky říkali, že je třeba, a musí to jít také ruku v ruce s kapacitami péče. Zkrácené úvazky jsou nyní podpořeny slevou na sociálním pojištění. Detaily si každý může dohledat, ale je důležité, už to je v účinnosti. A co bude nové, nové bude takzvané sousedské hlídání. Dlouho jsem hovořila o takzvaném Tages Mutter v německém systému. Věřím, že se nám podaří velice brzy předložit návrh v rámci novely zákona o dětských skupinách, který by tento princip malých skupin dětí, zhruba čtyř dětí v jedné domácnosti, přenášel do našeho prostředí. Mohla by to být opravdu skvělá doplňková podpora a rychlý nárůst počtů míst hlídanych dětí za peníze, které budou pro běžné rodiny dostupné.

A obloukem zpátky ještě k jedné věci. K tomu, aby ta místa mohla vznikat i ve školkách, ještě se budeme muset bavit o něčem, co narůstalo v minulých letech a za minulých vlád, a to je nadměrná byrokracie a nadměrně svazující předpisy. Takže já bych se ještě optala pana kolegy, prostřednictvím paní předsedající, jak by vnímal například debatu o vyhlášce č. 410/2005 Sb., která dnes určuje, že řada norem, ať už se to týká počtu umyvadýlek, ať už se to týká dalších nároků na to, jak vypadají zařízení a také podmínky pro provoz všeho, kde probíhá výchova a vzdělávání dětí a mladistvých. Tady bychom to upravili způsobem, který by se třeba přiblížil právě sousedním zemím, protože dnes ta nadměrná byrokracie a nadměrná svázanost přísnými regulacemi znamená, že máme těžší podmínky třeba právě pro školky než v sousedním Německu.

Když to shrnu, řadu věcí jsme udělali, já jsem se pokusila reagovat na řadu z toho. Zároveň férově přiznávám, že debata v rámci koalice probíhá. My jako Piráti jsme se vlastně už téměř před rokem vyjádřili k tomu, že rodičovský příspěvek reálně v čase ve své hodnotě klesá, že to nepovažujeme za správné. Nyní je to na nás, abychom našli v diskusi společné řešení. Současně ale rodiče chtějí velice, ať zároveň stoupnou počty dostupných míst, co týče péče, o tom jsem hovořila, a ať máme co nejširší povědomí o té podpoře částečných úvazků.

Tolik za mě, děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Nyní je přihlášena s přednostním právem paní místopředsedkyně klubu STAN Pavla Pivoňka Vaňková, a má zde...

Moment... (Hovoří částečně mimo mikrofon k poslanci Juchelkovi, který z pléna něco volá.) ... se přihlaste, co po mně chcete. Já když čtu něco, tak velice se omlouvám, nemohu vás vnímat.

Jenom konstatuji, že paní místopředsedkyně klubu STAN má pověření od svého předsedy Cogana, který je řádně omluven. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Pavla Pivoňka Vaňková: Vážená paní místopředsedkyně, vážené kolegyně, kolegové, já bych se také ráda za hnutí STAN vyjádřila k tomuto tisku. Samozřejmě si všichni uvědomujeme, že podpora samoživitelek a rodin s dětmi je velmi důležitá. To, že někteří mí předřečníci říkali, že skutek utek, rozhodně nemůžu ve svém projevu podpořit, skutek neutek. Abych byla krátká a jenom doplnila místopředsedkyni Richterovou, samozřejmě jde o to, že vláda dělá spoustu opatření v rámci prorodinné politiky. Strategie prorodinné politiky bude diskutována v nejbližších dnech v rámci jak sociální K5, tak velké K5 a vlády. Přípravován je i velký zákon o rodině a ochraně dětí, takže to jsou věci, které se chystají, vyjma těch, které už jsme uplatnili a o kterých se zmínila kolegyně.

Proč ale nemůžeme s tímto legislativním návrhem souhlasit v podobě, jak je hnutím ANO předkládán. Vyjmu-li to, že je rozpočtově nezodpovědný, protože zvyšuje rodičovský příspěvek o celých 100 000 – tak na to už jsme si zvykli, že hnutí ANO rozpočtově zodpovědné příliš není, a víme to i z ostatních jejich návrhů – co je ale důležité, je návrh valorizace. My si myslíme, že valorizační mechanismus, který se připraví a na kterém se vzájemně dohodneme v rámci koalice, by měl být takový, který by zafungoval v období inflace nízké i v období, kdy je inflace vysoká, a toto bohužel tento návrh nesplňuje. Takže za nás bychom chtěli otevřít tu debatu nejen v rámci výše rodičovského příspěvku, jeho další valorizace, ale i v rámci toho, že je nutné v tomto zohlednit transpozici evropské směrnice Work-life Balance. A až budeme v rámci koalice domluveni, budeme rádi konzultovat tyto návrhy i v rámci opozice, protože myslím, že bychom se na této problematice a této podpoře rodin měli shodnout napříč politickým spektrem. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Nyní s přednostním právem vystoupí pan poslanec Juchelka. Prosím, máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji moc. Já budu reagovat na své dvě kolegyně, vaším prostřednictvím. Nejdříve bych chtěl říct, že si můžeme klidně schválit samozřejmě program tady této mimořádné schůze a potom můžeme o tom diskutovat. To znamená, že pokud vy tady vystoupíte jako opoziční poslanci, já tomu rozumím, ale když si schválíme prostě ten program, tak můžeme o tom diskutovat. Takhle se mi to zdá, že to je úplně zbytečné.

Co se týká předvídatelnosti a valorizace. Samozřejmě máme v této novele zákona valorizaci, která úplně přesně kopíruje valorizaci u mimořádných důchodů. Já si nedokážu představit, že se najde nějaký vzoreček, který by upravoval valorizaci jak u nízké inflace, tak i u té větší inflace, proto máme například u řádné valorizace, u důchodů, jiné spektrum nebo jiný vzorec navyšování starobních důchodů než u mimořádné valorizace, kde se například navyšuje pouze zásluhová část. Tady tento zákon máme čtrnáct let starý.

Co je pro nás také důležité, aby se v žádném případě nezasahovalo do svobody rodin, aby si rodina prostě mohla rozhodovat o svém rodičovském příspěvku sama, aby jí do toho, řekl bych, nekafrala nějaká další omezení typu otcovská přenositelná, nebo dokonce že by se nějakým způsobem paušalizovalo nebo penalizovalo, promiňte, kdyby se například rodiče nevystřídali u péče o dítě. Každá rodina je svobodná jednotka a každý si to v té rodině může jako dospělý jedinec rozhodnout sám, kdo bude pečovat, jestli otec, jestli matka, jestli se uprostřed vystřídají. Máme benevolentní rodičovskou, která je až čtyři roky a už od půl roku

může každý pracovat, pokud najde samozřejmě hlídání, například u mikrojeslí nebo u sousedských skupin. Tak samozřejmě, proč ne, je to jeho rozhodnutí.

Co se týká 410, to je vyhláška, která je, pokud si vybavuji, Ministerstva zdravotnictví a vím, že samozřejmě je problematická. Pojdme se o tom bavit. Já jsem pro, abychom upravili parametry tady této vyhlášky, jsem pro, abychom tam změnili některé věci. Já si vybavuji, že například u této vyhlášky mají nějaké parametry třeba okna, velikost oken u mateřských škol, a že není možné, aby byly hlídány děti například někde jinde, kde tu školku nemůžeme udělat a jsou k tomu jiné vyhovující prostory, protože tam je třeba nedostatek světla a tak dále. Což si myslím, že už je v tuto chvíli opravdu řekl bych zastaralé. Některé věci tam neříkám, třeba přímo u těch oken.

Co se týká Work-life Balance, já na to budu velmi opatrný a budu opravdu velmi bedlivě sledovat, kam to bude právě směřovat v té české transkripci, jak jsem zmiňoval, kvůli samotné svobodě rodin.

Co se týká zákona o rodině, já sám jsem zvědavý, s čím tato vládní koalice přijde. Prozatím koncepce rodinné politiky, která v tuto chvíli tady je a je ve vnitřním připomínkovém řízení, můžu říct, že se mi líbí skutečně jenom tak napůl, protože je tam spousta proklamací a málo konkrétních věcí, jakými by se mělo rodinám pomoci.

Paní kolegyně Vaňková, vašim prostřednictvím, tady zmínila zákon, který se připravuje, a to je zákon o sociálně-právní ochraně dětí. Tady u tohoto bude skutečně velikánská diskuse, protože prozatím to, co se mi dostalo do rukou, tak tam říkám zásadní nesouhlas. To, jakým způsobem se vede tato politika ohledně ohrožených dětí, je skutečně pro mě nepřijatelná. Tento zákon, pokud bude schválen v té podobě, ve které jsem to četl, a bude vlastně tu problematiku ohrožených dětí, řekl bych, od státu odstiňovat a bude dávat více prostoru lidem, kteří s tím státem skutečně nemají nic společného, tak s tím mám zásadní problém. Stát by měl chránit děti, stát je tady od toho, aby ohrožené děti zůstaly v jeho gesci. Ale vím, že se tam ještě připravují velké změny z hlediska zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Taktéž říkám i za nás, že to budeme bedlivě sledovat.

Takže já v tuto chvíli končím, už vystupovat v tuto chvíli pravděpodobně nebudu. Poprosím paní předsedající, jestli by to dala schválit, samozřejmě, a moc prosím kolegy, aby schválili program této schůze, abychom mohli už konečně projít. Může to být opravdu velmi jednoduché projít prvním čtením tohoto zákona, který jsme skutečně připravili už 1. července. U spousty těch věcí, na které upozorňovaly mé kolegyně, se dá jednoduchými pozměňovacími návrhy v rámci nějaké společné diskuse mezi vládními a opozičními poslanci cizelovat tak, že nakonec budou všichni spokojeni, protože jak říkala má předřečnice, kolegyně Olga Richterová, vašim prostřednictvím, skutečně ani těch 350 000, které navrhuje MPSV, možná ani těch 360 000 nepokryje inflační náklady a je potřeba s tím něco udělat a pomoci rodinám s malými dětmi.

Neříkám to jenom proto, že bych chtěl být rozpočtově nezodpovědný nebo že by chtěl být tím, kdo tady rozhazuje peníze, nebo být nazván dokonce populistou, jak jsou někdy z řad vládní koalice některá vystoupení má i mých kolegů nálepkována, ale je to pouze z toho, co my vidíme kolem sebe. Pokud vám rostou ceny potravin, ceny pohonných hmot, ceny energií, ceny různých dalších komodit, nad inflaci, která je 17 %, tak je potřeba pomoci samozřejmě i rodinám s dětmi. Někdy je čas prostě pomáhat tak, jak to bylo třeba u covidu nebo u tady této krize a někdy je prostě čas šetřit.

Já to potom jenom uvedu na jednom příkladu. Mě vždycky baví u starobních důchodců, že když jim máme přidávat – to je samozřejmě paralela i s těmi rodinami – tak vždycky, když je ekonomický boom, daří se podnikatelům a tak dále, nikdy se starobním důchodcům nepřidalo, protože se vždycky říkalo: musíme šetřit na horší časy. Když potom přijdou ty horší časy, vždycky se těm starobním důchodcům taky nepřidalo, protože se vždycky říkalo: Když máme

ty strašné časy, tak musíme samozřejmě se z toho dostat, abychom tady zase měli nějaký ekonomický boom.

Já jsem rád, že tady toto skončilo, že jsme de facto mohli i díky mimořádným valorizacím, což je čtrnáct let starý zákon, pokrýt právě ty inflační náklady nejen starobním důchodcům, ale i ostatním. Právě i tady toto navrhuje například i u rodičovského příspěvku, protože ten valorizační mechanismus, ten mimořádný a řádný, je pouze u starobních důchodů. Nevybavuji si, že by byl někde jinde, u nějakých jiných plateb státu vůči občanům. Dokonce třeba není ani u koncesionářských poplatků, když jsme se tady bavili dopoledne o veřejnoprávních médiích, vždycky o tom rozhoduje Sněmovna.

Děkuji moc a doufám, že návrh naší mimořádné schůze, návrh programu, schválíte a že se o tom budeme moci bavit i hlouběji, potom třeba i po prvním čtení tady na plénu, na výborech, že budeme moci o tom udělat třeba klidně i několik kulatých stolů, že si třeba řekneme, že do první poloviny tohoto roku bychom mohli slíbit občanům, že jim navýšíme rodičovský příspěvek, právě kvůli tomu, že jsou kráceni na financích díky inflaci, se kterou bohužel tato vláda nic nedělá. Děkuji.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Ještě pan předseda Okamura s přednostním právem.

Poslanec Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, ještě abych nezapomněl na dnešní důležité datum. Dovolte mi, abych jménem poslanců SPD popřál všem ženám všechno nejlepší k jejich dnešnímu svátku. Děkuji za pozornost. (Potlesk z řad poslanců SPD.)

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Děkuji. Ještě se někdo hlásí s přednostním právem? Není tomu tak. Přivolám kolegy z předsálí. Nyní budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 58. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen. Zaznamenala jsem žádost o odhlášení. Všechny vás tedy odhlásím a prosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami.

Nyní počkáme, až se ustálí počet přihlášených. Prosím, pane předsedo.

Poslanec Marek Benda: Vážená paní místopředsedkyně, já bych poprosil o přestávku tři minuty. Říkali jsme, že se bude hlasovat v 15.50. Vrací se mi teprve členové vlády. Děkuji za pozornost.

Místopředsedkyně PSP Věra Kovářová: Jenom upozorňuji, pane předsedo, že ano, dáme přestávku, jenom sedm minut před je potřeba schůzi ukončit, takže dvě minuty, jestli s tím je takto souhlas. Do 15.52 si bere přestávku předseda klubu ODS Marek Benda. Takže vyhlášu přestávku do 15.52.

(Jednání přerušeno od 15.50 do 15.52 hodin.)

Ano, vidím. (Na hlasy z pléna.) Děkuji za upozornění.

Máme tedy 15.52, končím přestávku a budeme pokračovat.

Budeme hlasovat o celém návrhu pořadu 58. schůze Poslanecké sněmovny, jak byl písemně předložen.

Zahajuji hlasování a ptám se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno 157 poslanců a poslankyň, pro 77, 4 proti. Návrh byl zamítnut.

Mohu konstatovat, že pořad schůze nebyl schválen, a tímto 58. schůzi končím.

Nyní přerušíme naše jednání do 16 hodin, kdy bude zahájena 59. schůze Poslanecké sněmovny.

(Schůze skončila v 15.53 hodin.)